

POTRAVINY BUDÚ NAJVÝZNAMNEJŠOU ZLOŽKOU INFLÁCIE AJ V ROKU 2023

Potraviny by mali naďalej tvoriť najväčšiu časť rastu cenovej hladiny v 2023 (Graf 1). V rokoch 2024 a 2025 Národná banka Slovenska (NBS) očakáva vyšší príspevok cien elektriny, plynu a tepla na celkovej inflácii.

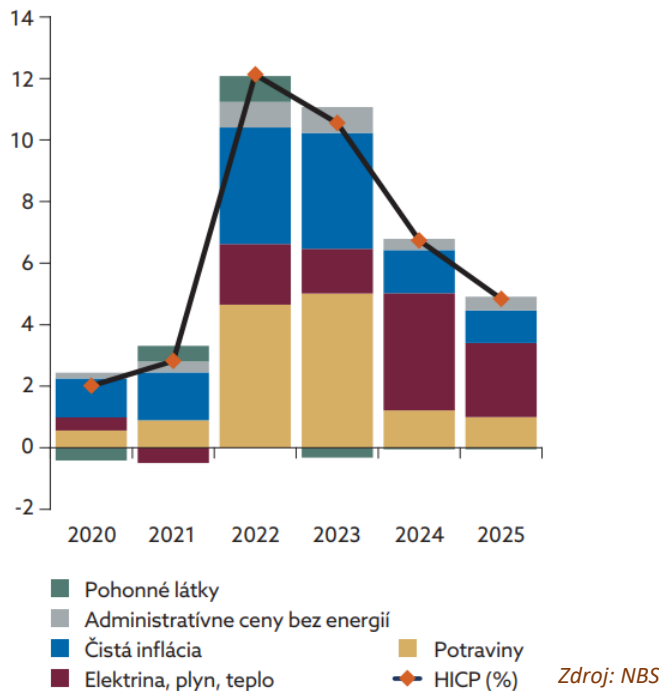
- Podľa očakávaní zníženie DPH na vybrané druhy tovarov a služieb z 20 % na 10 % podniky nepretavili do zníženia spotrebiteľských cien. Ceny týchto položiek rástli v januári medzimesačne druhým najrýchlejším tempom v EÚ.
- Ceny potravín na Slovensku sú napriek zníženej sadzbe DPH na vybrané potraviny najdrahšie vo V4. Vyplýva to z prieskumu, ktorý vykonal Seznam Zprávy v reťazcoch Lidl.
- NBS v jarnej predikcii upravila strednodobú prognózu vývoja inflácie. Mala by postupne klesať (10,5 % v 2023; 6,7 % v 2024 a 4,8 % v 2025), ale istý čas sa ešte budú prenášať vyššie náklady do spotrebiteľských cien, pričom ich rast bude tlmieť slabší dopyt.
- Charakteristika inflácie sa v 2023 zmení. Kým vlni ju spôsobovali najmä externé faktory (ceny energetických a poľnohospodárskych komodít, výmenné kurzy a importy), tento rok očakávame výraznejší vplyv domácich faktorov, menovite dopytu a miezd.

NÁRODNÁ BANKA OČAKÁVA V ROKU 2023 OPROTI PREDOŠLEJ PREDPOVEDI NIŽŠÍ RAST HDP

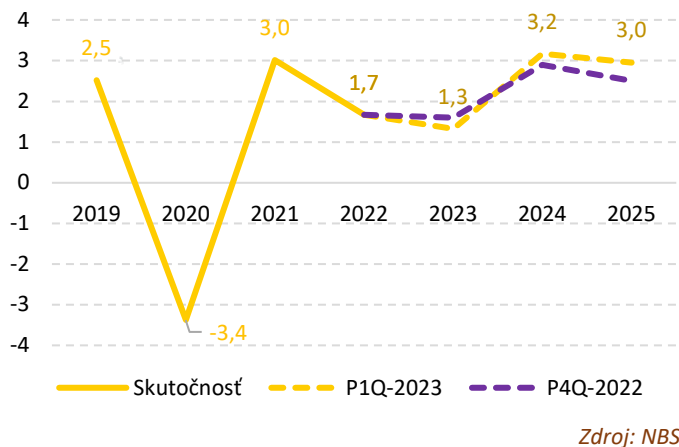
Výhľad výkonnosti ekonomiky za rok 2023 oproti decembrovej predpovedi klesol o 0,3 p. b. na úroveň 1,3 %. Hlavným zdrojom rastu ekonomiky v tomto roku bude investičná aktivita a exportná výkonnosť. Na nadchádzajúce roky však NBS prognózu zlepšila (Graf 2).

- Mierne oslabenie economickej aktivity spôsobené slabším spotrebiteľským dopytom sa posunulo z konca roka 2022 na začiatok tohto roka. V najbližšom období by sa mal prejavíť pokles reálnych príjmov – ľudia budú obmedzovať výdavky, najmä v prípade doplnkových tovarov a služieb (NBS).
- Lepšia situácia v globálnom obchode by mala pomôcť slovenskej ekonomike zvýšiť vývoz.
- Zvýšené čerpanie prostriedkov z eurofondov a z Plánu obnovy a odolnosti sa prejaví v náraste investičnej aktivity.
- Vysoká inflácia a nedostatok pracovnej sily budú tlačiť na dynamický rast nominálnych miezd. Hoci bude ďalší trend vývoja reálnych miezd priaznivý, medziročne tento rok klesnú o 0,4 % (Graf 3).

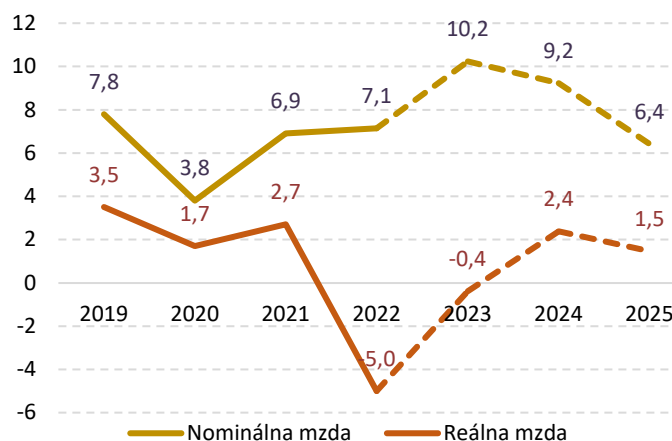
Graf 1: Štruktúra inflácie HICP (medziročná zmena v %, príspevky v p. b.)

Graf 2: Vývoj HDP Slovenska a porovnanie predikcií NBS

Graf 3: Medziročný rast nominálnej a reálnej mzdy (%)

SLOVENSKÉ REGIÓNY V RÁMCI V4 SÚ NAJMENEJ KONKURENCIESCHOPNÉ

V Indexe regionálnej konkurencieschopnosti (2022) skončilo Slovensko posledné vo V4 a na 5. najhoršej priečke v EÚ (Graf 4). Po Rumunsku a Francúzsku máme 3. najväčšie regionálne rozdiely.

- Bratislavský kraj sa umiestnil medzi 50-timi najkonkurencieschopnejšími regiónmi EÚ. Východné Slovensko naopak, patrí medzi 50 najhorších. Najväčšie rozdiely sú v inováciách, infraštruktúre a na trhu práce.
- Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí na východnom Slovensku nie je výrazne nižší oproti celoštátnemu priemeru. Problémom je nedostatok pracovných miest pre viac kvalifikovaných a malý trh* (z hľadiska regionálneho HDP, počtu obyvateľov a ich disponibilného príjmu). Veľmi zaostáva aj infraštruktúra. V indexe sa vyhodnocuje kvalita cestnej a železničnej siete a dostupnosť letov (Graf 5).

* Metodika výpočtu veľkosti trhu však znevýhodňuje malé regióny.

EÚ DEFINITÍVNE SCHVÁLILA KONIEC PREDAJA KLASICKÝCH ÁUT S MALOU VÝNIMKOU

Členské štáty EÚ napokon súhlasili so zákazom predaja vozidiel so spaľovacím motorom po roku 2035. Krok napriek predošlej dohode inštitúcií EÚ rozporovalo viacero štátov vrátane Slovenska a neobvykle aj Nemecko.

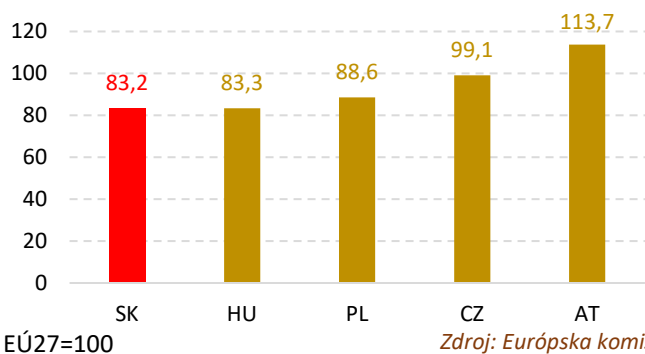
- Nemecko si presadilo výnimku na registráciu áut so spaľovacím motorom aj po roku 2035, ak budú používať výhradne syntetické palivá. Tie sú považované za uhlíkovo neutrálne, keďže sa vyrábajú syntézou CO₂ a vodíka.
- Syntetické palivá sú niekoľkonásobne drahšie ako benzín, či nafta. Vyrába ich napríklad nemecká automobilka Porsche.
- Cieľom EÚ je nahradiť klasické autá elektromobilmi a dosiahnuť v roku 2050 uhlíkovú neutralitu.
- Slovensko si vlani udržalo prvé miesto na svete v počte (184) vyrobených automobilov na obyvateľa ročne (UniCredit Bank). Stúpajú tiež investície do elektromobilov. Firma Porsche ohlásila investíciu vo výške 1 miliardy eur do výroby batériových modulov elektromobilov. Podobne vysokú investíciu do elektromobilov prináša aj automobilka Volvo a ich výrobu tiež rozširuje bratislavská fabrika Volkswagenu.

INFLÁCIA V EUROZÓNE RASTIE UŽ DRUHÝ MESIAC

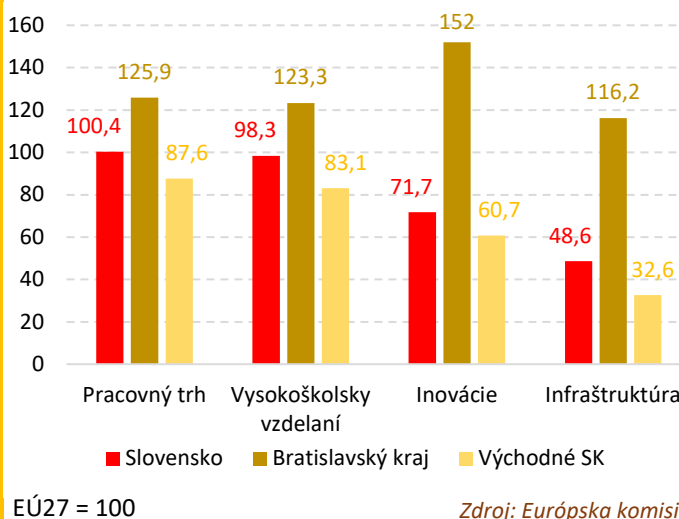
Na základe predbežných odhadov Eurostatu narástli v marci v eurozóne medzimesačne ceny o 0,9 %. Vo februári to bolo 0,8 %. Na Slovensku rastú ceny o niečo rýchlejšie, na úrovni 1,2 %.

- Medziročne však inflácia v eurozóne dosiahla najnižšiu hodnotu od februára 2022 (6,9 %; Graf 6). Na Slovensku sme zaznamenali v marci 4. najrýchlejší medziročný rast (14,8 %). Rýchlejšie inflácia stúpala len na Pobaltí.

Graf 4: Index regionálnej konkurencieschopnosti za rok 2022

Graf 5: Porovnanie čiastkových výsledkov indexu medzi najviac a najmenej rozvinutým regiónom Slovenska, 2022

Graf 6: HICP Inflácia v eurozóne, odhady za marec 2023 (medziročne, v %)

